

ØKONOMIEN I HOLISTISK AFGRÆSNING

Evnen til at vurdere græssets kvalitet har afgørende betydning

for økonomien i et system baseret på afgræsning.

PÅ BEDRIFTER, HVOR der praktiseres holistisk afgræsning, er incitamentet for at gøre det ofte flere og andre end økonomiske. Der er stort fokus på køernes betydning for landskabets biodiversitet, samt jordens frugtbarhed og evne til at binde kulstof.

Oprindeligt er holistisk afgræsning en del af et meget langsigtet planlægnings-system. Planerne lægges på baggrund af mål for, hvad man som person og familie ønsker ens liv skal indeholde og bestå af - både i forhold til det sociale, økonomiske og miljømæssige plan.

Flere og flere både mindre og større landbrugere begynder at interessere sig

for konceptet og ønsker sparing til, hvordan f.eks. økonomien kan hænge sammen med holistisk afgræsning og minimal tilskudsfodring.

Kvaliteten er vigtig

Økonomien i både mælke- og kødproduktion med høj græsfodring afhænger i meget høj grad af:

- årets nedbør (i hvert fald øst for Storebælt, hvor vanding ikke er en mulighed)
- kvaliteten af det grovfoder, man formår at få produceret på ejendommen

- hvilken pris man fremstiller sit grovfoder til

Det gør sig selvfølgelig også gældende for de fleste andre økologiske mælke- og kødproducenter. I et græsaseret system får kvaliteten af græsset dog så meget større betydning for ydelse eller tilvækst i og med, at det udgør så stor en del af det samlede foder, og justering med tilskudsfoder er ofte begrænset.

Vi har fornylig forsøgt at lave nogle målinger på græsoptag og kvaliteten af græsoptaget i mælkeproduktioner, der afgræsser efter de holistiske principper. Det har bl.a. vist sig, at kvaliteten af det køerne henter i græsmarken i et holistisk planlagt system i foråret var stort set det samme, som ved traditionel stribeafgræsning.

Så lav staldfodring som muligt

Målet i disse produktioner er bl.a. at have så lille en andel af fodring på stald i græsningsæsonen som muligt. Derfor bliver græsoptaget ved afgræsning især afgørende for, hvilken fremstillingspris man ender på. Græsoptaget er stigende med stigende antal flytninger. Arbejdstiden flyttes derfor fra foderblanderen til at flytte hegn for at sikre, at køerne får en tilpas kvalitet og mængde.

De faste omkostninger beskæres så vidt muligt til et minimum, og på den måde vil kravet til ydelsesniveauet blive tilsvarende lavere. Samtidig er det et system, der er mindre slidsomt på køerne, og derfor er der en lavere sandsynlighed for helbredsmæssige udfordringer, der kan være omkostningstunge.

Undersøgelserne er udarbejdet i projektet "Klimavenlig afgræsning". I projektet arbejder vi også på at få en bedre indsigt i bedrifterne, som kan give anledning til en mere konkret og retvisende økonomisk beregning. ●

**AF SOPHIE TANDRUP MADSEN,
ØKOLOGISK VKST**

Foto: Sophie Tandrup Madsen

Køernes græsoptag i marken er altafgørende for økonomien i et holistisk drevet system.

STØTTET AF
Fonden for økologisk landbrug